

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

ПЕДАГОГІКА

Збірник наукових праць

Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції
науковців, аспірантів та студентів
«Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи
та соціального забезпечення»
(16 травня 2024 р.)

Луцьк 2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 29 квітня 2024 року)*

Редакційна колегія:

Антонюк В. З. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки (*головний редактор*);

Чернета С. Ю. – доктор педагогічних наук, проф Волинського національного університету імені Лесі Українки (*заступник головного редактора*);

Лякішева А. В. – доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Mirowska Mariola – dr, prof. UJD – Kierownik Katedry Polityki Społecznej, Pracy Socjalnej i Turystyki Uniwersytetu im. J. Długosza w Częstochowie (UJD);

Корпач Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки (*відповідальний секретар*).

Рецензенти:

Сидорук І. І. – доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Мельник І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Наукові керівники студентських тез.

Педагогіка [Текст] : зб. наук. пр. : матеріали XV Міжнародної науково-П 24 практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та соціального забезпечення» (16 травня 2024 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети та ін.. Луцьк, 2024. 176 с.

У збірнику вміщено наукові праці викладачів, аспірантів, студентів та практиків.

За зміст публікації та представлені результати дослідження відповідальність несуть автори.

УДК 37(082)

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Абрамчук Ангеліна	7
Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в Україні під час війни	
Александрович Володимир	10
Роль методологічних принципів у розвитку військово-професійної відповідальності військовослужбовців ЗСУ у процесі бойового злагодження	
Березюк Нійоля	13
Особливості та напрями соціально-психологічного супроводу в кризових ситуаціях	
Белкіна-Ковальчук Олена	15
Застосування таксономії Блума в освітньому процесі вищої школи	
Бугайова Анна	19
Профілактика агресивної поведінки дітей, що постраждали внаслідок воєнного конфлікту	
Будь Ангеліна	21
Соціально-педагогічна робота із профілактики насильства над дітьми ...	
Величко Ірина	
Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.....	23
Возний Валентин	
Екопсихологічні засади допомоги населенню в умовах воєнного часу	25
Гаврилюк Роман	
Соціальна підтримка сімей, які пережили втрату члена родини внаслідок військових дій	28
Гадзінська Анастасія	
Роль посередництва соціального педагога у вирішенні конфліктних ситуацій серед учнів ЗЗСО	31
Герезун Ірина	
Соціальний захист населення у Рівненській територіальній громаді	33
Грачук Вадим	
Врегулювання конфліктів в освітньому середовищі ЗВО шляхом медіації	35
Дмитрук Валерія	
Основні форми влаштування дітей - сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків.....	39
Дорощук Тетяна	
Соціальний захист учасників бойових дій та членів їх сімей у Луцькій міській територіальній громаді	41
Житняківська Ірина	
Соціальна реінтеграція ветеранів, учасників бойових дій та членів їх сімей	43

Калаур Лідія	
Іміджування як стратегія і тактика під час формування у майбутніх соціальних працівників професійного іміджу	45
Кобиш Тетяна	
Місцеві цільові програми соціального захисту населення	48
Колосок Андрій	
Менеджмент та маркетинг у сфері освіти	51
Колосок Андрій	
Післядипломна освіта вчителів у Китаї: стан та перспективи	53
Колосок Андрій, Нестерук Юлія	
Організація надання соціальних послуг в умовах територіальної громади	55
Конончук Ольга	
Бібліотерапія як засіб профілактики емоційного вигорання у медичних працівників	57
Корпач Надія	
Мобінг у трудовому колективі як соціальне явище	61
Коськін Олександр	
Формування гендерночутливого освітнього середовища в ЗВО	63
Коськін Руслан	
Деякі аспекти неформальної освіти підготовки сучасного фахівця	66
Куца Оксана	
Адаптація внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану	68
Лісовик Павліна	
Система соціального захисту малозабезпечених сімей в територіальній громаді	70
Ліщук Вікторія	
Особливості соціально-педагогічної роботи з внутрішньо переміщеними особами	72
Лов'ян Анастасія	
Соціальна реінтеграція: сутність та складові	75
Лойко Ангеліна	
Ведення випадку як центральна технологія соціального супроводу	77
Лях Віктор, Спірін Артем	
Соціальна підтримка сімей внутрішньо переміщених осіб у діяльності громадських організацій	79
Мазур Олена	
Материнство та дитинство як об'єкт соціального захисту в Україні	82
Мартинюк Тетяна, Петрович Ігор	
Діяльність груп підтримки та розвитку родин із дітьми під час війни: досвід Волині	84
Матвійчук Єлизавета	
Соціальна адаптація військовослужбовців в умовах воєнного стану	87

Матюк Юлія	
Профілактика булінгу в шкільному середовищі як соціально-педагогічна проблема	89
Мельничук Вероніка	
Соціальна активність студентів першокурсників	92
Мельничук Діана	
Центр життєстійкості – простір безбар’єрності та безпеки громадян	95
Новак Діана	
Соціальний захист безробітних у Волинській області	98
Новосад Олександра	
Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб у Луцькій міській територіальній громаді	100
Олійник Інна	
Особливості професійного вигорання фахівців із соціальної роботи під час війни	102
Оліфірук Валерія	
Роль науково-дослідницької діяльності у підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи	104
Онищук Яна	
Соціально-педагогічна адаптація студентів-першокурсників до умов ЗВО	108
Осадча Аліна, Paulina Guzowska	
Соціальна підтримка українських дітей-біженців у республіці Польща...	110
Остапівський Ігор, Остапівська Тетяна	
Сутність академічної доброчесності в Законі України «Про освіту»	113
Петрук Вікторія	
Особливості формування професійно-етичної культури фахівця соціальної роботи	114
Пожар Ангеліна	
Інформування як соціальна послуга	117
Прокоп’юк Наталія	
Досвід зарубіжних країн у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю	120
Прокоф’єва Ольга	
Соціально-педагогічний супровід дітей із багатодітних сімей в закладі загальної середньої освіти	121
Разкевич Юлія	
Соціальна інтеграція внутрішньо переміщених осіб у територіальні громади.....	124
Редько Софія	
Нормативно-правові засади соціальної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	127
Салова Лілія	
Військовослужбовці та їх сім’ї як об’єкт соціальної роботи ТЦК і СП ...	129

Семенюк Яна	
Сутність і зміст соціального захисту сімей з дітьми	131
Силивонюк Марія	
Соціальний захист пільговиків в умовах територіальної громади	133
Солдатенко Оксана	
Особливості соціально-психологічної адаптації дитини в прийомній сім'ї	135
Соловей Олександр	
Сутнісні характеристики самоорганізації викладача закладу вищої освіти	138
Ставицька Анастасія	
Соціально-психологічна адаптація внутрішньо переміщених осіб	141
Стельмахук Андрій	
Формування готовності у здобувачів вищої освіти до усвідомленого батьківства	143
Степаненко Вікторія	
Інноваційна сутність видів і форм діяльності вчителів музичного мистецтва	145
Сушик Наталія, Члек Дарина	
Сутність, ознаки, види суїцидальної поведінки підлітків	147
Телебей Вікторія	
Особи з інвалідністю як об'єкт соціального захисту	151
Хоронжук Олег	
Військово-фізична підготовка та її вплив на готовність до самовизначення	154
Чернета Світлана, Батюк Антон	
Професійна мотивація в системі підготовки фахівців	156
Чикун Іван	
Особливості призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю в умовах воєнного стану	158
Чос Людмила	
Теоретичні підходи щодо вивчення соціального захисту населення	162
Шапка Ілона	
Сутність, види соціальної допомоги сім'ям з дітьми	164
Швайко Софія	
Соціальна допомога як обов'язкова складова системи соціального захисту населення	166
Шишолік Дарина	
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	168
Шозда Дарина	
Соціально-педагогічна підтримка дітей під час війни	170

Створення віртуального середовища для обміну інформацією та досвідом (розвиток платформ для спільної роботи та обміну інноваційними педагогічними практиками).

Поєднання традиційних та інноваційних методів навчання (використання різноманітних педагогічних підходів для забезпечення ефективного навчання).

Упровадження практики колективних форм роботи, зокрема «спільнот професійного зростання» (сприяння створенню спільнот, де вчителі можуть обмінюватися досвідом та підтримувати один одного у професійному зростанні).

Джерела та література

1. Войтовська О. М. Вектори реалізації процесу професійного розвитку вчителів засобами відкритого освітнього середовища закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2021. №1(1). С. 137-142. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2021-1-1-21>
2. Давидюк Н. Використання цифрових технологій в освітньому процесі закладу післядипломної педагогічної освіти. *Нова педагогічна думка*. 2023. № 4(116). С. 29-32. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2023-116-4-29-32>
3. Калюжна Т. Г. Розвиток андрагогічної компетентності педагогічного персоналу закладів післядипломної педагогічної освіти засобами smart-технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2020. № 58. С. 162-169. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2020-58-162-169>

Андрій Колосок – кандидат економічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Юлія Нестерук – студентка факультету педагогічної освіти та соціальної роботи кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки

ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Соціальні послуги є важливим інструментом державної політики у забезпеченні благополуччя та соціального захисту населення. Вони включають в себе широкий спектр дій, спрямованих на підтримку осіб, які опинились в складних життєвих обставинах. З моменту введення децентралізації в Україні, місцеві громади отримали значний рівень автономії у вирішенні питань, пов'язаних з організацією надання соціальних послуг. Кожна територіальна громада має можливість самостійно визначати пріоритети в цій сфері та розробляти відповідні програми та проекти.

Дослідженням проблем організації надання соціальних послуг займалися: Коваль Г. [1], Колосок А. М. [2], Мартинюк Т. А. [2], Мельник О. М. [2], Панов І. В. [3] та інші.

Зокрема, Колосок А. М., Мартинюк Т. А., Мельник О. М. дослідили особливості використання базових програмних комплексів в системі надання соціальних послуг та визначили переваги надання соціальних послуг засобами електронного урядування з використанням Єдиної інформаційної системи соціальної сфери [2].

Коваль Г. дослідила безпосередньо систему надання соціальних послуг в Україні та механізми її фінансування, узагальнила сутність поняття соціальні послуги: «це заходи з допомоги особам/сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах та не можуть самостійно подолати життєві труднощі» [1].

Панов І. В. розглянув правове регулювання надання соціальних послуг в умовах воєнного стану та відмітив значні зміни: «розширено категорії отримувачів соціальних послуг, перелік соціальних випадків, що надають право на отримання послуг, змінено коло надавачів послуг та обсяги їх повноважень, унормовано поняття «надання соціальних послуг екстрено (кризово)» [3].

Метою роботи є дослідження рівня організації надання соціальних послуг та розробка заходів з підвищення їх ефективності.

Відповідно до мети сформульовано такі завдання дослідження: розкрити сутність та складові соціальних послуг; дослідити нормативно-правове забезпечення надання соціальних послуг; вивчити зарубіжний досвід надання соціальних послуг; розглянути становлення соціальних послуг в Україні; проаналізувати рівень організації надання соціальних послуг в Луцькій міській територіальній громаді; розробити рекомендації щодо підвищення ефективності надання соціальних послуг в умовах територіальної громади.

Об'єкт дослідження – організація надання соціальних послуг в Луцькій міській територіальній громаді. Предмет дослідження – зміст, форми і методи надання соціальних послуг.

Організація надання соціальних послуг в територіальних громадах передбачає створення мережі соціальних служб, які забезпечують доступ до необхідних послуг для всіх категорій населення. Ці служби можуть включати в себе центри соціального обслуговування, надання адміністративних послуг, соціально-психологічної підтримки тощо....

Територіальний центр соціального обслуговування Луцької міської територіальної громади забезпечує надання соціальних послуг у визначеному законодавством порядку: за рахунок коштів бюджету громади (безоплатно); з установами диференційованої плати; платно (за рахунок отримувача соціальних послуг або третіх осіб).

Станом на 01.01.2024 року структурними підрозділами Територіальний центру соціального обслуговування Луцької міської територіальної громади обслуговувалось 3496 мешканців громади, з яких 957 отримували послугу догляду вдома (за місцем проживання), в тому числі 111 - у сільській

місцевості. Всього ж за 2023 рік надано 448 793 соціальні послуги для 4310 громадян [4].

Незважаючи на значний прогрес в організації системи надання соціальних послуг на загальнонаціональному рівні в територіальних громадах, існують певні проблеми, які необхідно вирішити. Серед них необхідно відмітити недостатню фінансову підтримку соціальних програм, низьку кваліфікацію фахівців з соціальної роботи та нерівномірний доступ до послуг у різних регіонах країни. До позитивних аспектів розвитку системи надання соціальних послуг ми відносимо: впровадження новітніх цифрових технологій, покращення доступності до інформації та послуг, розширення мережі соціальних установ та програм підвищення кваліфікації кадрів у сфері соціальної роботи.

Організація надання соціальних послуг в територіальних громадах є важливим елементом соціальної політики держави. Шляхом впровадження ефективних програм та проектів, спрямованих на підтримку громадян, можна забезпечити стале підвищення якості життя населення та збереження соціальної стабільності в суспільстві як на загальнонаціональному так і місцевому рівнях.

Джерела та література

1. Коваль Г. (2022). Система надання соціальних послуг в Україні: сучасний стан. *Ввічливість. Humanitas.* 2022. № 3. С. 85–91. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.3.12>
2. Колосок А. М., Мартинюк Т. А., Мельник О. М. Діджиталізація надання соціальних послуг. *Ввічливість. Humanitas.* 2024. № 5. С. 134–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.5.17>
3. Панов І. В. Забезпечення надання соціальних послуг в умовах воєнного часу. *Актуальні проблеми права: теорія і практика.* 2023. № 2(46). С. 203-214. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2023-46-2-203-214>
4. Департамент соціальної та ветеранської політики Луцької міської ради офіційний сайт. URL : <http://www.social.lutsk.ua/>

Ольга Конончук – магістрантка навчально-наукового інституту педагогіки та психології, кафедри соціальної педагогіки Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор **Нінель Сидорчук**

БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛІКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Одна з найбільш шляхетних й гуманних професій людства – лікарська – вимагає від тих, хто вирішив їй присвятити життя, повної віддачі. Медичні працівники повсякчас на сторожі здоров'я та благополуччя людей: завжди хтось потребує допомоги, чиясь життя залежить від професійності медиків.

Постійні навантаження, відповідальність викликають емоційне виснаження, відчуття втрати ентузіазму та мотивації, а також відчуття безсилля

Наукове видання

ПЕДАГОГІКА

Збірник наукових праць

Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції науковців,
аспірантів та студентів

«Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи
та соціального забезпечення»

(16 травня 2024 р.)

Друкується в авторській редакції

Обсяг 10,06 ум. друк. арк. (електронний варіант)